

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. V.**, zast. JUDr. Vojtěchem Hrozou, advokátem, se sídlem v Bučovicích, Legionářská 98, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 9. 2004, č. j. 30 Az 399/2003 – 51,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 Az 399/2003 – 51 ze dne 10. 9. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností napadeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové (označeným ve výroku tohoto rozsudku) byla zamítnuta žaloba, jíž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Ministra vnitra ze dne 17. 9. 2003, č. j. OAM-1393/AŘ-2002, jímž bylo podle § 29 a § 30 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), po přezkoumání potvrzeno napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-10/VL-11-OL4-2001 ze dne 15. 10. 2001, a rozklad proti němu podaný žalobcem byl zamítnut. Výše označeným rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo rozhodnuto tak, že se žalobci neuděluje azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Krajský soud po přezkoumání věci uzavřel, že žalovaný postupoval správně, když rozhodl o neudělení azylu žalobci podle § 12 zákona o azylu, neboť naplnění žádné ze zákonných podmínek pro jeho udělení, vymezených ve zmíněném zákonném ustanovení, v žalobcově případě prokázáno nebylo. Nevyplynulo ani ze zpráv, jež k důkazu žalovaný

použil, resp. jež použil správní orgán I. stupně. Krajský soud neshledal nezákonnost rozhodnutí žalovaného ani v hodnocení podmínek pro udělení azylu podle § 13 (za účelem sloučení rodiny azylanta) a § 14 (tzv. humanitárního azylu) téhož zákona. Dospěl též k závěru, že žalovaný postupoval v souladu s ustavením § 91 odst. 1 zákona o azylu, pokud v případě žalobce neshledal existenci překážek vycestování.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uplatnil důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť Krajskému soudu v Hradci Králové vytýkal, že se v řízení a následném rozhodnutí řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou jednak součástí správního spisu, a jednak vyšly najevo v rámci řízení před soudem – tedy nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu. Především namítal, že jak správní orgán, tak soud, se v rámci přezkumu předcházejícího řízení omezil pouze na přezkoumávání důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, tedy, zda jsou dány důvody pro udělení azylu cizinci, který je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, přičemž se oba orgány omezily na obecná konstatování, že stěžovateli v zemi původu žádné pronásledování nehrozí. S tímto posouzením však stěžovatel nesouhlasí. Soudu v této souvislosti vytýká, že se nevypořádal s důvody, které stěžovatel pro udělení azylu uváděl ve vztahu k ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, když nezkoumal, zda Moldavská republika je státem, který splňuje podmínky v tomto ustanovení uvedené definice bezpečné země původu. Nevypořádal se též s definicí pronásledování tak, jak je upravena v § 2 odst. 6 téhož zákona, a ani ve svém rozhodnutí neuvedl, proč tak neučinil, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Dále pak stěžovatel vyslovil nesouhlas s názorem soudu týkajícím se otázky nicotnosti rozhodnutí správního orgánu. Dodal, že v tomto ohledu je dán kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), d) soudního řádu správního. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně se domáhal vyslovení odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Zdůrazňuje, že stěžovatel neuvedl v průběhu celého řízení o azylu žádné skutečnosti, které by byly důvodem pro udělení azylu podle § 12, § 13 a 14 zákona o azylu. Odkazuje na správní spis, zejména na podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na obsah vydaného rozhodnutí. Připomíná, že ani soud neshledal v závěrech a postupu správního orgánu nezákonnost ani vady řízení. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost pro její nedůvodnost a nepřiznal jí odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud v prvé řadě vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mimo jiné, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím

o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

K věci samé Nejvyšší správní soud uvádí, že důvodnost kasační stížnosti posuzuje zpravidla v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Soudní řád správní ovšem předpokládá existenci případů, kdy vázanost důvody kasační stížnosti neplatí (§ 109 odst. 3) a soud zkoumá zákonnost postupu a rozhodnutí soudu nad rámec kasačních důvodů. Podle uvedeného ustanovení vázanost důvody kasační stížnosti neplatí tehdy, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c/), nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a nebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d/), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Mezi uvedené případy patří tedy i zmatečnost v řízení před soudem, přičemž podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. je třeba za zmatečné považovat řízení, byl-li soud při rozhodování nesprávně obsazen. Z obsahu soudního spisu vyplývají skutečnosti, které správnost obsazení soudu zpochybňují.

V soudním spise je na č. l. 45 – 48 založen protokol o jednání, kde je jako předseda senátu uveden JUDr. K. K. a jako soudci JUDr. P. K. a Mgr. D. K. Tomuto jednání byl přítomen stěžovatel a zástupci obou účastníků. Jednání bylo odročeno za účelem vyhlášení rozhodnutí na 10. 9. 2004. Protokol o jednání je podepsán předsedou senátu a zapisovatelkou. Dále je zde založen protokol o jednání ze dne 10. 9. 2004 (č. l. 49), podle něhož senát zasedal v témže složení jako při odročeném jednání. Při druhém jednání byl vyhlášen napadený rozsudek (bez přítomnosti účastníků či jejich zástupců), protokol byl opět podepsán předsedou senátu JUDr. K. K. a zapisovatelkou. Přestože jednání, při němž došlo k vyhlášení rozsudku, nebyli přítomni účastníci ani veřejnost (alespoň taková skutečnost nevyplývá z obsahu protokolu o jednání), nelze ze spisu zjistit, zda rozsudek byl vyhlášen vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu 14ti dnů tak, jak to ukládá ustanovení § 49 odst. 11 s. ř. s. Na č. l. 50 soudního spisu je pak protokol o hlasování, který předsedkyně senátu Nejvyššího správního soudu rozhodující o kasační stížnosti za účelem ověření složení senátu otevřela, a tak bylo zjištěno, že rozsudek byl přijat ve znění vyhlášeném při jednání dne 10. 9. 2004 ve složení senátu: JUDr. K. K. - předseda senátu, Mgr. D. K. a JUDr. P. K. – členové senátu. Na č. l. 51 soudního spisu je pak originál písemného vyhotovení rozsudku, v jehož záhlaví je uvedeno, že soud rozhodoval v senátě složeném z předsedy JUDr. K. K. a soudců JUDr. P. K. a JUDr. J. R., což nekoresponduje se složením senátu uvedeném v protokolu o hlasování i v protokolu o jednání soudu ze dne 2. 9. 2004 a 10. 9. 2004, při němž byl rozsudek vydán. Originál písemného vyhovení rozsudku je pak namísto předsedy senátu podepsán s poznámkou v. z. (v zastoupení) zřejmě – soudě podle podpisu – soudcem JUDr. J. R., který je uveden jako člen senátu v záhlaví písemného vyhotovení. V žádném případě tento podpis nekoresponduje s podpisy členů senátu podepsaných na protokolu o hlasování.

Podle ustanovení § 31 odst. 1 s. ř. s. krajský soud ve věcech správního soudnictví, nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců. Podle § 54 odst. 1 s. ř. s. se na rozsudku senát usnáší nadpoloviční většinou hlasů v neveřejné poradě, přičemž podle druhého odstavce téhož ustanovení rozsudek musí být vyhotoven písemně, musí obsahovat označení soudu, jména všech soudců, kteří ve věci rozhodli, označení účastníků a jejich zástupců, projednávané věci, výrok, odůvodnění, poučení o opravném prostředku a den a místo vyhlášení. Rozsudek podepisuje předseda

senátu a nemůže-li tak učinit, jiný člen senátu. O ostatních údajích v rozsudku uváděných platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3 s. ř. s.

Z obsahu listin konstatovaných ze soudního spisu je patrné, že složení senátu, který o věci rozhodoval tak, jak je uvedeno v protokole o jednání ze dne 2. 9. 2004 a 10. 9. 2004, neodpovídá složení senátu uvedeném v záhlaví písemného vyhotovení rozsudku, který byl doručen účastníkům řízení. Nejvyšší správní soud nejdříve zvažoval, zda snad nejde jen o chybu v psaní, k níž došlo při vyhotovení záhlaví uvedeného rozsudku, kterou by bylo možno pokládat za zjevnou nesprávnost, opravitelnou postupem podle § 54 odst. 4 s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti; týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci. Uvážil však, že o takovou zjevnou nesprávnost, která by byla zmíněným postupem odstranitelná, v projednávané věci nejde, a to především proto, že rozsudek trpí další vadou, kterou takovým postupem odstranit nelze, a to podpisem soudce JUDr. J. R., který je sice v záhlaví písemného vyhotovení rozsudku uveden jako člen senátu, avšak soudě podle obsahu protokolu o jednání a protokolu o hlasování, nebyl členem senátu, který se na výroku rozsudku usnesl. Pak nebyl ani osobou oprávněnou za předsedu senátu tento rozsudek podepsat. Podle protokolu o hlasování, vedle předsedy senátu, JUDr. K. K., a dalšího člena senátu, JUDr. P. K., je totiž na místo JUDr. J. R. uvedená jako další členka senátu - Mgr. D. K. Pokud snad naopak JUDr. J. R. byl členem senátu, který se na rozsudku usnesl a byl tudíž oprávněn za předsedu senátu rozsudek podepsat, pak tomu neodpovídá zmíněný protokol o jednání a protokol o hlasování. To vše vyvolává pochybnosti o správnosti obsazení senátu a proto lze mít za to, že řízení před Krajským soudem v Hradci Králové trpí zmatečností, pro kterou nezbývá, než napadený rozsudek zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm bude třeba, aby byl vynesen rozsudek, který by netrpěl výše uvedenými vadami, pro něž nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než jej zrušit pro vady řízení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc krajskému soudu vrátit k dalšímu řízení. Za takového stavu věci nelze zkoumat věcnou správnost rozsudku krajského soudu z hlediska kasační stížností uplatněných námitek.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu